

Klart på en helg

SVÅRIGHETSGRAD:

”Se till att du har din nya bänkskiva några dagar innan den ska monteras. Då hinner du olja in baksidan och oljan hinner att torka så att du inte blir kladdig.”

INNAN DU BÖRJAR

Material

- Bänkskiva, minst 26 mm tjock
- Hållkällist efter tycke och smak
- Skruvar och brickor för montering av bänkskivan
- Disklåda (här från Blanco)
- Skruvar till disklådan
- Termoreflekterande folie
- Klar silikon
- Träolja

Prisbild

Under 1 500 kr, exkl. disklåda och ny kran

Specialverktyg

- **Bormaskin med hålsåg** för att borra stora hål i toppen på underskåpen
- **Sticksågsblad** (här från Bosch, T308BF eller T308BOPF. De trasar inte sönder träet utan ger släta spår
- **Fogsticka** att släta ut silikon med

Lördag 09:00

Termoreflekterande folie skyddar skivan mot fukt

Om du ska sätta en diskmaskin under bänkskivan kan det vara smart att skydda skivan mot värme och fukt med en termoreflekterande folie.

Den nya bänkskivan läggs på plats på underskåpen, som vi har borrar hål i för att bänkskivan ska få luft underifrån.

Lördag

Förberedelse

För att kunna ta bort den gamla köksbänkskivan, ska du först ta bort kran och avlopp. Sitter det stoppventiler under kranen, så är det inte svårt att demontera kranen. Stäng av vattnet, skruva loss muttern som håller rören på stoppventilerna och lossa de muttrar som håller kranen i bänkskivan. Alternativt kan du ta bort skivan med kran och disklåda på en gång. Finns det inga stoppventiler, ber du en rörmokare montera sådana.

Det ska vara minst 25 cm från urtaget för disklådan till kortänden för annars blir bänkskivan svag.

Stryk skivan med olja på baksidan för att den inte ska slå sig.

Vid smyglisten syns det tydligt att bänkskivan har sjunkit en del.

1 Mät mycket noga, så du vet hur stor bänkskivan ska vara. Mät även djupet för det är skillnad i storlek på skivor från olika leverantörer. Här har golvet sjunkit och därmed också underskåpen och bänkskivan. Det ska vi senare eliminera.

[före]

Den gamla bänkskivan var miserabel och såg förfärlig ut.

Bänkskivorna är viktiga i ett kök, dels för att de fungerar som arbetsplatser, dels för att de syns så väl. Se här hur du på en helg kan byta ut en skiva, såga hål för ny disklåda och montera en hålkällist mot väggen.

Ny skiva

är rena lyftet för köket

Bänkskivan är en viktig del av ditt kök. Det gäller både utseendet och funktionen. Därför ska du vara kritisk oh ta tid på dig när du väljer en ny skiva, för den ska användas i många år

och du ska se på den lika länge. Det finns flera material att välja bland och när du har bestämt dig, kan du säkert spara en del genom att se var skivorna säljs på erbjudande. Här ersätts den gamla ski-

van med en ny av bok som är 28 mm tjock. I den ska vi såga hål för ny disk-låda, och vi ska avsluta mot väggen med en hålkällist utan synliga skruvar. Arbetet klaras av på en helg.

2 Kapa bänkskivan till önskad längd, och stryk den på baksidan med träolja. Detta kan du göra några dagar i förväg. Ta sedan bort den gamla bänkskivan så den nya kan monteras.

3 Borra hål i ovansidan av underskåpen om de har en hel toppskiva. Annars kan skivan inte andas. Om du har underskåp utan toppskiva behöver du inte göra något. Vill du inte borra hål kan du i stället lägga 3 mm brickor på skåpen.

4 Fäst en termoreflekterande folie (eller något liknande) under bänkskivan där diskmaskinen står. Då skonar du bänkskivan för den fuktiga ånga som kommer ut från maskinen när du öppnar luckan till maskinen.

Klart på en helg

Lördag 11:00

Fäst bänkskivan med skruvar och brickor

Här spänner vi fast bänkskivan med 5 x 35 mm beslagsskruvar med stora brickor, som sticks in genom 8 mm förborrade hål. Hålen är större

för att skivan ska kunna röra sig lite och brickorna ser till att skruvarna inte dras upp i det förborrade hålet.

Lördag 13:00

”När du bestämmer dig för var disklådan ska sitta, så tänk på att inte placera den för långt in i skivan. Då kan du få en besvärlig arbetsställning. Håll 6–7 cm från framkant på skivan.”

Lördag 14:00

Ritsa med hobbykniv innan du sågar

Innan du sågar urtaget för disklådan bör du ritsa skivan med en vass hobbykniv cirka 2 mm utanför sågspåret hela vägen runt. På så sätt minskas risken för att träet trasas sönder av sågbladet. Skär längs linjal och alltid lite i vinkel in mot den del som ska sågas bort. Skulle kniven slinta skadar du inte bänkskivan utan endast det trä som ska sågas bort.

Bänkskivan

Nu har du gjort klart förläggning och montering av den nya bänkskivan. Om den är lång, så är den också tung och då bör du ha en medhjälpare.

Om du har beställt en ny disklåda så har du också fått en mall som du ska använda när du markerar för den på skivan. Du kan ju inte bara vända disklådan uppochner och rita längs kanten, för då blir hålet för stort. Men du bör ändå lägga lådan på skivan för att få en uppfattning om var den hamnar.

När du har markerat sågspåret för disklådan, sågar du upp hålet med sticksåg. Sätt något under den del som ska sågas bort så att den inte bryts loss.

1 Lagg den nya skivan på plats.

Alla bänkskivor är tunga och ofta svåra att hantera, så därför har du nytta av en medhjälpare så att inte skivan skadas. Om den nya disklådan är större än den gamla ska du kanske såga större hål i underskåpet.

2 Spänn fast bänkskivan. Kolla att den ligger som den ska innan du drar åt skruvarna med sina brickor.

Lägg disklådan på skivan så ser du på ett ungefär var den hamnar.

3 Markera för disklådan. Du kan inte använda själva disklådan som mall för då blir hålet för stort. Använd den mall du fick med. Fick du ingen kan du dra bort cirka 2 cm från disklådans omkrets.

Borra med 10 mm borrar i varje hörn.

4 Borra ett hål i varje hörn av markeringen för disklådan. Då kan du sticka ner sticksågsbladet i hålen. Glöm inte att ritsa längs strecken, se text till vänster.

Sätt maskeringstejp under sticksågen så att den inte repar skivan.

5 Såga upp hålet med sticksåg. Börja i ett av hålen i hörnen och följ strecken hela vägen runt. Sätt något i spänn under den del som ska sågas bort, så att den inte ramlar ner och skadar vattenrören eller fläks bort från skivan.

Hålkällisten

Nu fortsätter vi med den hålkällist, som ska utgöra övergång från bänkskivan till väggen. Här ska det sitta en list längs långsidan och ena kortsidan. För att det ska bli snyggt geringssågas listerna i ändarna i 45 grader. Du får snyggast sågspår om du använder en kap- och geringssåg eller manuell geringssåg, men det går bra även med geringslåda.

Hålkällisten monteras här med silikon, för vi tycker att det ger snyggast resultat då vi slipper synliga skruvar. Pressa fast listen i silikonfogmassan och torka genast bort spill på list och skiva. Låt massan få härda cirka ett dygn innan du tar bort tvingarna.

1 Montera hålkällisterna (eller vilken list du har valt), och börja alltid med den längsta listen. Här ska vi dessutom montera en list längs ena kortsidan.

2 Kapa den långa listen. Den ska sågas vinkelrätt i ena änden och i 45 graders vinkel i den andra. Använd helst en riktig geringssåg.

3 Fäst listen med silikonfogmassa. Kolla att listen passar i längd innan du stryker silikon på den, både på baksidan mot väggen och undersidan mot bänkskivan. Avfetta gärna listen och den del av skivan där den ska sitta innan du limmar.

4 Fixera listen medan silikonmassan härdar. Kapa ett par lister så att de når från framkant av skivan in på hålkällisten, och spänn fast dem på cirka var 60:e cm med tvingar, så att de pressar ner listen.

5 Sitter det kakel på väggen och listen sitter under kaklet, sticker du in masonitbrickor mellan listen och kaklet för att pressa ner listen. Det är nödvändigt att fixera listen eftersom den är av massivt trä och kan slå sig om den inte låses fast.

Alternativ avslutning

Om du inte tycker att det ser snyggt ut med en vinkelrät avslutning på listerna, kan du i stället geringskapa ändarna. En variant på det är att du ritar en svag båge, som nedan, och sågar med sticksågen. Spänn fast listen när du sågar av den.

6 Ta bort överflödig silikon. Du ska lägga på så mycket silikonfogmassa att den tränger ut under hålkällisten för att det inte ska kunna tränga in vatten under listen. Fogmassan tas bort med en vass fogsticka som stått i blöt någon timme.

7 Montera den korta hålkällisten på kortsidan. Tryck in den i hörnet mot den andra listen, där den har geringssågats i 45 grader, och markera sedan var du ska kapa den i den andra änden. Till sist monteras den med silikonfogmassa.

Lördag 20
Söndag 21

Klart på en helg

Söndag 09:00

”Nu är det dags att montera diskblådan, och har du stoppventiler på rören, kan du också montera den gamla kranen eller en ny. Med ny diskblåda och ny kran får köket ett helt nytt utseende.”

Söndag 10:00

Olja in skivans kanter

När du har sågat upp ett hål för den nya diskblådan och tagit bort biten, bör du stryka hela kanten runt hålet med träolja innan diskblådan monteras. Oljan skyddar kanten om det skulle tränga in vatten under diskblådekanten.

Söndag 11:00

Se till att silikonerna får bra grepp på skiva och list

Du ska använda silikonfogmassa vid montering av både hållkällister och diskblåda. Därför är det viktigt att massan får bra grepp. Det får den inte på feta ytor, så du bör avfetta träet där du ska lägga på silikon.

Söndag 16:00

Underhåll med olja

En vecka efter monteringen av den nya träskivan ska du plocka fram träoljan igen och stryka skivan 3–4 gånger för att den ska bli mättad. Tänk på att oljetrasor ska läggas i tättslutande kärl (t.ex. en glasburk med lock) för att inte självantända.

Diskblådan

Nu är det dags att sätta diskblådan på plats. Om vattenrören är försedda med stoppventiler kan du själv ansluta kranen. Om inte ska du ringa en rörmokare och be honom montera kranen eller koppla in stoppkranar så att du själv kan sätta kranen på plats.

Diskblådan monteras precis som hållkällisterna med klar silikonfogmassa och de spännskruvar som sitter på diskblådan. Silikonmassan ska hindra vatten från att tränga in under kanterna på diskblådan. När lådan sitter på plats ska skivan strykas med olja och slipas, så att den mättas och skyddas mot fukt.

1 Montera kranen i diskblådan. Det är mycket enklare nu, innan diskblådan sätts på plats. Förläng rören om de inte når ner till stoppventilerna.

2 Läg en ordentlig sträng silikonfogmassa längs kanten på diskblådan – hela vägen runt.

3 Sätt diskblådan på plats. Skruva fast den med medföljande skruvar eller spänn de beslag som sitter på den. Du ska ha lagt på så mycket silikon att det kommer ut längs kanten när du drar åt skruvarna. Torka genast bort överflödiga massa.

4 Bänkskivan ska strykas med olja och slipas när oljan har härdnat. Slipningen gör att skivan blir extra slät och fin. Använd ett fint slippapper, t.ex. korn 240. Du kan slipa för hand.

5 Olja in bänkskivan en gång till, så att träet verkligen mättas. Fördela oljan med den mjuka sidan av en nylonskursvamp och massera sedan ner oljan i träet med bomullstrasor. Ta till sist bort all olja som inte har sugits in.

Ny kran, ny disklåda och
ny bänkskiva. Köket ser
alldeles nytt ut.

” Det är, som du märker, rätt
enkelt att byta en bänkskiva.
Men du ska vara noggrann med alla
mått. Dubbelkolla dem innan du kapar
skivan eller listerna eller sågar ut för
disklådan. För här kan du inte räkna
ev. misstag med spackelmassa!